

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce **Bc. L. K.**, zastoupeného advokátem Mgr. Adamem Tarabou, se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, proti žalovanému **Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz**, se sídlem náměstí Dr. E. Beneše 555/6, Ostrava, za účasti **I) Ing. J. S.**, **II) BEST OSTRAVA s. r. o.**, se sídlem Nádražní 3223/138d, zastoupených advokátem JUDr. Filipem Jirouskem, se sídlem Preslova 361/9, Ostrava, **III) CETIN a. s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, a **IV) KM Global, s. r. o.**, se sídlem Nádražní 3221/138b, Ostrava, o žalobě proti územnímu souhlasu žalovaného ze dne 7. 5. 2019, č. j. MoaP/033774/19/OSŘP1/Hr, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2020, č. j. 22 A 35/2019 - 89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný vydal dne 7. 5. 2019 v záhlaví uvedený územní souhlas s umístěním stavby přeložky vodovodní a kanalizační přípojky ve prospěch osoby zúčastněné na řízení I. Žalobce územní souhlas napadl žalobou u krajského soudu, který ji napadeným rozsudkem

zamítl. Své rozhodnutí odůvodnil projektovou dokumentací odsouhlasenou autorizovanou inženýrkou pro pozemní stavby a takéž souhlasy vlastníky pozemků, po nichž má přeložka vést. Projektová dokumentace včetně podrobného výkresu situace podle něj obsahuje zcela přesné údaje o vzdálenosti jednotlivých částí přeložky od hranic se žalobcovými pozemky a dokládá, že záměr je umístěn ve vzdálenosti větší než 2 metry. Fotografie přiložené k žalobě jako důkaz, že hranice žalobcových pozemků jsou od umístění záměru v kratší vzdálenosti než 2 metry, krajský soud jako důkaz neprovedl. Uvedl, že z nich nelze vůbec ověřit, kde se nacházejí hranice jednotlivých pozemků, a proto nemají potřebnou vypovídací hodnotu. Dále žalobci nepřisvědčil v tom, že by záměrem mohlo dojít ke změně funkčních parametrů kanalizace. Poukázal totiž na skutečnost, že územní souhlas se týká pouze přeložky stávajících vedení a nikoli dalšího nového vedení. Jde tak pouze o novou trasu téhož vedení. Ani případný hluk stavebních prací podle něj nemůže odůvodnit dotčení žalobcových práv. Z projektové dokumentace vyplývá, že stavební práce nejsou rozsáhlé ani objemem (cca 50 metrů délky vedení), ani časem (doba výstavby 14 dnů). Stejně neshledal pro věc relevantním žalobcovo tvrzení, že výkopové práce je nutné provádět na pozemku, který slouží jako příjezdová cesta k jeho pozemkům. Poznamenal totiž, že tento pozemek je v projektové dokumentaci uváděn jako pozemek sousedící se stavbou. Krajský soud se konečně nezabýval ani tvrzením, že se na pozemku, na kterém se má kanalizace připojit, žádná kanalizace nenachází. Uvedl, že i kdyby nebylo možné stavbu podle územního souhlasu realizovat, tak by se tato skutečnost nijak nedotkla žalobcových práv a měla vliv pouze na stavebníka. Žalovaný podle něj postupoval v souladu s § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení I) a II)

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, již obsahově podřadil pod důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Napadený rozsudek je podle stěžovatele předně nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud se totiž dostatečně nevypořádal s jeho námitkou, že žalovaný svým postupem nepřipustně zasáhl do jeho procesních práv. K tomu uvedl, že žalovaný vydal územní souhlas, přestože nebyla naplněna kritéria § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) ve spojení s § 23 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Uvedené ustanovení vyhlášky požaduje, aby umístění stavby umožňovalo její napojení na stávající síť technické infrastruktury. V posuzovaném případě však přeložka není umístěna tak, aby bylo možné její napojení na stávající (existující) kanalizaci. Stěžovatel tak má za to, že žalovaný měl namísto vydání územního souhlasu vydat usnesení o provedení řízení podle § 96 odst. 5 stavebního zákona, jehož by nepochybně byl účastníkem podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona a ve kterém by mohl uplatňovat svá procesní práva.

[4] Stěžovatel se dále domnívá, že krajský soud se v důsledku tohoto pochybení dopustil rovněž vady řízení, jež mohla mít vliv na zákonnost jeho rozsudku. Krajský soud totiž nerozhodl o důkazním návrhu na vyžádání spisu Magistrátu města Ostravy vedeného

pokračování

k přezkumnému řízení napadeného územního souhlasu, jenž obsahuje důkazy, že žádná stávající kanalizace, na kterou se má přeložka napojit, se na pozemku p. č. XA v k. ú. M. (všechny pozemky specifikované parcelními čísly v tomto rozhodnutí se nacházejí v k. ú. M. – pozn. NSS) fyzicky nenachází, a že napojení tak musí proběhnout na pozemku, který stěžovatel využívá jako příjezdovou komunikaci ke svým nemovitostem.

[5] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud neprovedl důkaz fotografiemi, kterými dokládal své tvrzení o umístění záměru ve vzdálenosti menší než 2 metry od hranice s jeho pozemkem, a že je nesprávně označil za neprůkazné. Stěžovatel má za to, že se ve správním spise nacházejí důkazy, z nichž lze ověřit, kde se hranice pozemků zobrazených na fotografiích nacházejí. Hraniční body mezi dotčenými pozemky lze zjistit i ze snímku katastrální mapy s měřítkem, který rovněž k žalobě připojil, a jež lze ztotožnit s objekty zachycenými na fotografiích. Domnívá se také, že krajský soud nemůže konkrétní námitku vznesenou proti projektové dokumentaci vypořádat pouze prostým odkazem na projektovou dokumentaci a odpovědnost projektanta. Upozornil rovněž, že krajský soud nijak nevypořádal ani jeho související námitku, že není odpovědností jednotlivých vlastníků dotčených pozemků přezkoumávat správnost záměru, k němuž vyjadřují souhlas, ale že jde naopak o povinnost stavebního úřadu.

[6] Krajský soud tak podle stěžovatele své závěry nekriticky založil na projektové dokumentaci, aniž by se zabýval skutečností, že údaje v ní si vzájemně odporují – textovou a výkresovou částí v určení, na jakém pozemku má napojení proběhnout a zároveň údaji ve výkresové části, popisujícími průměr stávající kanalizace.

[7] Stěžovatel také považuje za nezákonný závěr krajského soudu o tom, že ze správního spisu nevyplývá, že pro realizaci kanalizační přípojky je nutné provést výkopové práce na pozemku p. č. XB. Stěžovatel na tuto nutnost prokazoval předloženými fotografiemi a snímek katastrální mapy. Prokazuje ji však i koordinační situace (část projektové dokumentace), z níž vyplývá, že stávající kanalizace DN 400 vede přes pozemek p. č. XB přímo na pozemek stěžovatele p. č. XC a nikoli na pozemek p. č. XA, na kterém má být napojení podle textové části projektové dokumentace (bod B.2.6) provedeno.

[8] Stěžovatel má dále za to, že s ohledem na existenci rozporů v projektové dokumentaci nelze tvrdit, že nedojde ke změně funkčních parametrů kanalizace. Při použití jiného než stávajícího průměru kanalizace totiž může dojít ke změně funkčních parametrů kanalizace a v konečném důsledku k přehlcení kapacity nebo k ucpání stávající kanalizace, což se jistě přímo dotýká i jeho vlastnických práv.

[9] Nesouhlasí ani se závěrem krajského soudu, že není dotečen hlukem stavebních prací. Bourací stavební práce, které byly v souvislosti s přeložkou kanalizační a vodovodní přípojky již realizovány, byly zásadním zdrojem hluku a vibrací a vedly k poničení obvodového pláště stavby umístěné na jeho pozemku. To podle něj potvrzuje, že k přímému dotčení jeho práv v posuzované věci nakonec došlo.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření poukázal na podstatu institutu územního souhlasu, který je zjednodušeným postupem pro umístění určitých staveb. Pokud jsou splněny podmínky, nemá stavební úřad jinou možnost, než územní souhlas vydat. K žádosti o vydání územního souhlasu byly předloženy všechny zákonem vyžadované podklady. Žalovaný shledal požadavek žadatele za souladný s veřejnoprávními předpisy, a proto územní souhlas vydal. Žalovaný má rovněž za to, že se krajský soud s provedením navržených důkazů řádně vypořádal, a proto se nedopustil žádné vady řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Důkazy, kterými žalobce prokazuje nezákonnost územního souhlasu, nejsou pro posouzení zákonnosti napadeného rozsudku podstatné, neboť územní souhlas byl vydán na základě žádosti a podkladů, které zde byly v době vydání územního souhlasu. Samotné provádění stavby kanalizační přípojky stavebníkem v rozporu s územním souhlasem nemůže vést k závěru, že vydaný územní souhlas je vydán v rozporu s právními předpisy. Je odpovědností stavebníka, jak stavbu realizuje a stěžovatel má k dispozici dostatečné právní instrumenty k ochraně svých práv, jestliže by do nich způsob realizace zasahoval.

[11] Osoby zúčastněné na řízení I) a II) ve svém vyjádření uvedly, že se se závěry napadeného rozsudku ztotožňují.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v intencích § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v rozsahu uplatněných námitek, vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti, přitom neshledal.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, neboť nepřezkoumatelné rozhodnutí v zásadě nelze věcně přezkoumat. Existence takové vady by proto bez dalšího vedla ke zrušení napadeného aktu. Tuto vadu stěžovatel spatřuje jednak v nevypořádání se s návrhem na provedení dokazování správním spisem vedeným k souvisejícímu přezkumnému řízení a jednak v nedostatečném vypořádání žalobních námitek - konkrétně těch, v nichž upozorňoval na zásah do svých procesních práv nevedením územního řízení a na povinnost stavebního úřadu přezkoumat realizovatelnost předloženého záměru.

[15] Pokud jde o navržený důkaz správním spisem Magistrátu města Ostravy, s tím se krajský soud vypořádal v odstavci 13 přezkoumávaného rozhodnutí. Učinil tak sice stručně, avšak z hlediska přezkoumatelnosti zcela dostatečně. Stěžovatel hodlal uvedeným správním spisem prokázat své žalobní tvrzení, že stavební záměr nelze v odsouhlasené trase realizovat. Krajský soud k tomu uvedl, že případná nerealizovatelnost záměru se stěžovatele nikterak nedotýká (nezasahuje do jeho práv) a má vliv pouze na stavebníka, čímž zároveň srozumitelně vysvětlil, proč se odmítl zkoumáním, tedy provedením navrženého důkazu, dále zabývat. Stěžovateli tedy nelze přisvědčit v tom, že by se krajský soud s uvedeným návrhem nijak nevypořádal.

pokračování

[16] Nelze mu však přisvědčit ani v námitce, že by se krajský soud dostatečným způsobem nezabýval vznesenými žalobními body. Předně je třeba poznamenat, že krajský soud vyhověl požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí tehdy, vypořádá-li ty žalobní námítky, které tvoří základ žalobní argumentace. Vypořádáním stěžejních námitek totiž soud zpravidla vypořádá i ty dílčí (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Uvedeným požadavkům krajský soud vyhověl. S odkazem na projektovou dokumentaci totiž uvedl, že stavební záměr je na dotčených pozemcích umístěn od společných hranic s pozemky stěžovatele ve vzdálenosti větší než 2 metry, a proto stěžovatelův souhlas s přezkoumávaným územním souhlasem nebyl pro jeho vydání třeba. Tímto závěrem však krajský soud současně implicitně vysvětlil i to, proč stěžovatele nepovažuje za opomenutého účastníka a proč má za to, že do jeho procesních práv nebylo v předložené věci nijak zasaženo. Stejným způsobem krajský soud vypořádal i námitku, podle níž byl žalovaný povinen přezkoumat, zda stavební záměr je v navržené trase realizovatelný. Jak Nejvyšší správní soud poukázal výše, krajský soud se tímto zkoumáním odmítl zabývat s konstatováním, že tato otázka nikterak nezasahuje do stěžovatelových práv. Z toho vyplývá, že se stěžovatel nemůže nezákonnosti územního souhlasu dovolávat ve veřejném zájmu, ale pouze tehdy, pokud tento akt zasahuje do jeho veřejných subjektivních práv. Námitka nepřezkoumatelnosti je proto nedůvodná a kasační soud tak přistoupil k věcnému posouzení námitek proti napadenému rozsudku.

[17] Podstata kasační a žalobní argumentace spočívá v tvrzení, že stavební záměr, ke kterému žalovaný na podkladě projektové dokumentace a souhlasů dotčených osob a správních orgánů vydal územní souhlas, nelze realizovat, neboť k napojení kanalizační přípojky musí dojít na jiném pozemku, než je v projektové dokumentaci uvedeno. Z uvedeného tvrzení pak stěžovatel dovozuje dotčení svých práv – a to jak procesních (opomenutý účastník), tak i hmotněprávních (vlastnického práva k pozemku sousedícímu se stavbou vzdálenou od společných hranic méně než 2 metry).

[18] Námítky, v nichž stěžovatel dovozuje nezákonnost územního souhlasu z tvrzení o nerealizovatelnosti stavebního záměru, shledal Nejvyšší správní soud nepřipustnými. Stěžovatel tvrzení o zkrácení na právech totiž nemůže úspěšně založit na tvrzení, že žalovaný měl stavební záměr projednat v jiné trase, než ve které mu jej stavebník předložil. I kdyby se opravdu ukázalo, že odsouhlasený stavební záměr nelze v navržené trase realizovat, stěžovatelovu hmotněprávní ani procesněprávní sféru tato skutečnost nikterak nezasáhne. Platná právní úprava totiž neumožňuje stavebníkovi realizovat stavební záměr v rozporu s vydaným územním souhlasem. Případná nemožnost realizovat přeložku vodovodní a kanalizační přípojky v souladu s územním souhlasem by proto stavebníka bez dalšího neopravňovala k její realizaci v jiné (neodsouhlasené) trase a sama o sobě tak nemůže stěžovatelovu právní sféru ohrozit.

[19] Pokud tedy stěžovatel namítá nezákonnost územního souhlasu z důvodu, že stavební záměr nelze realizovat, pak jde o námitku ve veřejném zájmu, jíž však soudní řád s výjimkami uvedeným v § 66 správní nepřipouští. Připustnost návrhu je totiž ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. podmíněna tvrzením o zkrácení vlastních práv žalobce. Případné pochybení žalovaného se však v právní sféře stěžovatele nijak neprojeví.

Stěžovatel sice v této souvislosti jak v žalobě, tak i v kasační stížnosti zdůrazňoval, že byl rovněž tzv. opomenutým účastníkem, ani s tím však Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Stěžovatel by totiž byl opomenutým účastníkem pouze tehdy, pokud by žalovaný bez předložení jeho souhlasu vydal územní souhlas se stavebním záměrem vzdáleným od společných hranic s pozemkem stěžovatele méně než 2 metry. Teprve tehdy by totiž byl stěžovatelův souhlas se stavebním záměrem nezbytnou podmínkou pro územní souhlas žalovaného. To se však v posuzované věci nestalo. Krajský soud proto nepochybil, pokud se nezabýval argumentací o nezákonnosti územního souhlasu spočívající v nemožnosti realizovat stavební záměr v navržené trase.

[20] Nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. je dále námitka rozporu výkresové a textové části projektové dokumentace, neboť tuto námitku stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, ač mu nic nebránilo uplatnit ji již v řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud se proto nebude zabývat ani těmi dílčími námitkami, v nichž stěžovatel právě na základě tvrzené existence rozporů v projektové dokumentaci dovozuje možnost změny funkčních parametrů kanalizace.

[21] Věcně přezkoumat lze v posuzované věci pouze ty kasační námitky, v nichž stěžovatel označil za nesprávný závěr krajského soudu, že stěžovatel nebude dotčen výkopovými pracemi spojenými s realizací stavebního záměru. Nejvyšší správní soud však i zde souhlasí s krajským soudem, že negativní důsledky spojené s krátkodobými stavebními pracemi (hluk a vibrace) nezasahují do stěžovatelovy právní sféry v takové intenzitě, která by vedla k závěru o nezákonnosti územního souhlasu žalovaného. Aby byl územní souhlas z tohoto důvodu nezákonný, musely by být negativní důsledky realizace stavby dlouhodobé či permanentní – musela by je vyvolávat samotná stavba a nikoli její krátkodobá realizace. Stěžovatel délku stavebních prací nepochybně, krajský soud proto správně uzavřel, že stavební práce předpokládané v délce 14 dnů nejsou časově náročné a nejsou proto způsobilé zasáhnout právní sféru stěžovatele v míře ovlivňující zákonnost územního souhlasu. Správný je i závěr krajského soudu, že ze správního spisu nevyplývá, že by výkopové práce spojené s přeložkou vodovodní a kanalizační přípojky měly být realizovány na pozemku, který stěžovatel využívá jako příjezdovou komunikaci ke svým nemovitostem (tj. na pozemku p. č. XB). Z projektové dokumentace, a to i z koordinační situace, na níž stěžovatel v kasační stížnosti v této souvislosti upozornil, založené ve správním spisu jednoznačně vyplývá, že k připojení dojde na pozemku p. č. XA a nikoli na pozemku p. č. XB. Fotografie, které stěžovatel krajskému soudu předložil, nemohou zpochybnit formální umístění stavebního záměru podle projektové dokumentace. Stěžovatelova argumentace totiž směřovala k prokázání tvrzení, že stavební záměr nelze na pozemku p. č. XA – tedy tam, kde to stanoví projektová dokumentace, respektive územní souhlas – realizovat, ale že k realizaci musí dojít na pozemku p. č. XB. K tomu však, jak soud uvedl výše, není aktivně procesně legitimován. Stavební záměr v podobě, v jaké byl územním souhlasem umístěn, tedy nezasahuje stěžovatelova práva ani z hlediska komunikační potřeby.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, a proto kasační stížnost proti němu podanou podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, prokazatelné náklady mu však nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal. Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. Soud jim na návrh může rovněž přiznat náhradu i dalších nákladů řízení, existují-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. Osoby zúčastněné na řízení žádné soudem uložené povinnosti neplnily, ani o přiznání dalších nákladů řízení nežádaly. Nejvyšší správní soud proto za použití § 120 s. ř. s. rozhodl tak, že nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. října 2022

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu